

تجزیه و تحلیل مولکولی اختلال وسواس اجباری

اختلال وسواس اجباری یکی از شایع ترین اختلالات روحی و روانی است که زندگی مبتلایان را به شدت تحت تاثیر قرار می دهد. انواع مختلفی از این اختلال از قبیل وسواس فکری، وسواس شستشو و وسواس کنترل قابل ذکر است. بروز این اختلال توأم با اختلالاتی چون دوقطبی، افسردگی و اسکیزوفرنی شرایط پیچیده ای را بر عملکرد و زندگی مبتلایان دیکته می نماید. پروتکل های درمانی متنوع و در مواردی با زمان درمان طولانی و گاهی توأم با مقاومت دارویی از ویژگی های این اختلال محسوب می شوند. با وجود معرفی برخی از ژن های دخیل در وسواس، بسیاری از جنبه های مولکولی و مکانیسم ابتلا به آن و پاسخ دارویی وسواس، هنوز در حاله ای از ابهام پیچیده است. در این پروژه که از سال ۱۳۹۲ شروع شده است، اختلال وسواس اجباری از نوع شستشو از طریق فعالیت های پروتئومیک، ژنومیک، متابولومیک و بیوانفورماتیکی تجزیه و تحلیل می شود. تا کنون با تهیه پروتئوم سرم مبتلایان و مقایسه با پروتئوم افراد سالم و شناسایی برخی از پروتئین های افتراقی که می توانند مبتلایان را از افراد سالم جدا نمایند، گام مهمی در ارائه شناخت بهتر این اختلال برداشته شده است. استفاده از شبکه های برهمکنشی در سطوح ژنی، پروتئینی و متابولیتی توانسته است تا حدود زیادی مکانیسم مولکولی وسواس را توضیح دهد. تغییر در سیستم التهابی و ایمنی، فعالیت های دوره ای و تغییر در متابولیسم فرد مبتلا با جزئیات بیشتری توضیح داده شده است. جزئیات بیشتری از مکانیسم مقاومت دارویی و نیز برخی اثرات جانبی داروی مصرفی و خصوصیات همپوشان با سایر اختلالات بدست آمده است که در دست تجزیه و تحلیل و در مواردی در دست چاپ در مجلات معتبر علمی می باشند. مقالات پذیرفته شده برای چاپ حاصل شده از این پروژه به شرح ذیل می باشند:

Introducing Transthyretin as a differential expressed protein in washing subtype of Obsessive-Compulsive Disorder

Serum proteomic profile of Obsessive-Compulsive Disorder (OCD), washing subtype: a preliminary study

Fluoxetine regulates Ig Kappa chain Cregion expression levels of serum level of Obsessive-Compulsive Disorder patients: a proteomic study

با تهیه پروفایل پروتئومیکی سرم مبتلایان مقاوم به دارو، مکانیسم مقاومت به دارو در این افراد تا حدودی شناخته خواهد شد. همچنین با بررسی پروفایل پروتئومیکی سرم افراد مبتلا به وسواس توام با سایر اختلالات روحی و روانی مانند افسردگی و دوقطبی، وضعیت این افراد در دست بررسی می باشد.

این پروژه با حمایت های مادی و معنوی معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، دانشکده علوم پزشکی آبادان، مرکز تحقیقات پروتئومیکس، گروه روانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، بیمارستان طالقانی و دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی اجرا و تداوم می یابد. آقایان دکتر مصطفی رضایی طاویرانی، دکتر مصطفی حمدیه، دکتر محمد محبوبی، دکتر فرشاد اخوتیان، دکتر مجید رضایی طاویرانی، دکتر محمد کامران درخشان، دکتر علیرضا احمدزاده، دکتر فرید زایری، دکتر وحید منصوری، دکتر محمد رستمی نژاد، دکتر رضا وفایی، نورا... طاهری، ناصر نژادی و خانم ها دکتر افسانه عارفی اسکویی، دکتر مونا زمانیان عضدی و اکرم صفایی به عنوان مجری و همکار در اجرای بخش های مختلف این پروژه مشارکت فعال دارند.